

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-81-03

Druk nr 1776
Warszawa, 27 czerwca 2003 r.

Pan
Marck Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o gospodarce komunalnej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o gospodarce komunalnej

Art. 1. W ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r. Nr 9, poz. 43, Nr 106, poz. 679, Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 10 dodaje się art. 10a i 10b w brzmieniu:

„Art. 10a. 1. W spółkach z udziałem jednostek samorządu terytorialnego działa rada nadzorcza.

2. Do rad nadzorczych w spółkach z udziałem jednostek samorządu terytorialnego stosuje się przepisy Kodeksu spółek handlowych, z zastrzeżeniem przepisów niniejszej ustawy.

3. Kadencja członka rady nadzorczej w spółkach z większościovym udziałem jednostek samo-rządu terytorialnego trwa 3 lata.

4. Członkowie rady nadzorczej, reprezentujący w spółce jednostkę samorządu terytorialnego, są powoływani spośród osób, które złożyły egzamin w trybie przewidzianym w przepisach o komercjalizacji i prywatyzacji oraz o prywa-tyzacji spółek z udziałem Skarbu Państwa.

5. Do członków rad nadzorczych spółek z udzia-łem jednostek samorządu terytorialnego stosuje się

odpowiednio art. 13 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1394 i Nr 240, poz. 2055 oraz z 2003 r. Nr 60, poz. 535).

6. W spółkach z udziałem jednostek samorządu terytorialnego rada nadzorcza powołuje i odwołuje zarząd i poszczególnych jego członków.

Art. 10b. Przepisy art. 10a stosuje się także do spółek zależnych od spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego w rozumieniu art. 4 Kodeksu spółek handlowych.”;

2) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. 1. Do wnoszenia wkładów oraz obejmowania udziałów i akcji stosuje się przepisy Kodeksu spółek handlowych oraz przepisy Kodeksu cywilnego, z zastrzeżeniem przepisów ustaw: o samorządzie terytorialnym, o samorządzie powiatowym, o samorządzie województwa oraz o komercjalizacji i prywatyzacji.

2. Do zbycia akcji i udziałów w spółkach, o których mowa w art. 9, stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, przepisy działu IV ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji.
3. Przewidziane w ustawie, o której mowa w ust. 2, kompetencje ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa wykonuje wobec spółki przewodniczący zarządu jednostki samorządu terytorialnego, a w przypadku gminy wójt (burmistrz, prezydent miasta).
4. W jednoosobowych spółkach jednostek samorządu terytorialnego funkcję zgromadzenia wspólników

(walnego zgromadzenia) pełnią organy wykonawcze tych jednostek samorządu terytorialnego.”;

- 3) w art. 18 w ust. 4 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „spośród osób, które złożyły egzamin na członka rady nadzorczej w trybie przewidzianym w przepisach o komercjalizacji i prywatyzacji.”;
- 4) Uchyla się art. 20.

Art. 2. Przedsiębiorstwa komunalne, w stosunku do których rada gminy do dnia 30 czerwca 1997 r. postanowiła o wyborze organizacyjno-prawnej formy lub o ich prywatyzacji, oraz przedsiębiorstwa państwowe przejęte przez jednostki samorządu terytorialnego po dniu 1 lipca 1997 r. działają na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 981 i Nr 240, poz. 2055) – do czasu przekształcenia organizacyjno-prawnej formy lub prywatyzacji.

Art. 3. 1. W radach nadzorczych spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego oraz spółek zależnych od tych spółek, działających w dniu wejścia w życie ustawy, wymóg określony w art. 10a ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do osób powołanych w skład rad nadzorczych po dniu wejścia w życie ustawy.

2. Osoby pełniące funkcje członków rad nadzorczych w spółkach, o których mowa w ust. 1, które nie złożyły egzaminu na członka rady nadzorczej, są obowiązane do złożenia takiego egzaminu najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie.

Art. 4. 1. Jeżeli w istniejących w dniu wejścia w życie ustawy spółkach z udziałem jednostek samorządu terytorialnego oraz w spółkach zależnych od tych spółek nie działa rada nadzorcza, radę tę powołuje się w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Zarząd jednostki samorządu terytorialnego albo wójt (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany, w terminie 14 dni od daty upływu terminu określonego w ust. 1, poinformować ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa o niepowołaniu rady nadzorczej w spółkach z udziałem tej jednostki albo w spółkach zależnych od tych spółek.

3. W przypadku niepowołania rady nadzorczej w trybie, o którym mowa w ust. 1, rady nadzorcze tych spółek powołuje minister właściwy do spraw Skarbu Państwa w terminie 2 miesięcy po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt niniejszej ustawy jest wynikiem konsekwentnej realizacji programu antykorupcyjnego Rady Ministrów „Strategia antykorupcyjna”. Projektowana nowelizacja ma na celu dostosowanie regulacji obowiązujących w naszym kraju do wymogów i uwarunkowań związanych z członkostwem w Unii Europejskiej.

Zasadniczym celem ustawy jest zapewnienie fachowego nadzoru nad środkami publicznymi ulokowanymi przez jednostki samorządu terytorialnego w spółkach.

Dotychczasowa sytuacja wskazywała na nierówne traktowanie przez ustawodawcę mienia publicznego. Spółki z udziałem Skarbu Państwa posiadały bowiem fachowy nadzór w postaci rad nadzorczych złożonych z osób o wysokich kwalifikacjach potwierdzonych egzaminem państwowym, natomiast spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego były – co do zasady – takiego nadzoru pozbawione.

Spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego dysponują z reguły dużym majątkiem publicznym. Odpowiedni nadzór nad tym majątkiem będzie stanowić gwarancję racjonalnego nim zarządzania. Projekt ustawy zakłada wprowadzenie dwóch rozwiązań dających taką gwarancję.

Pierwszym jest wprowadzenie w spółkach z udziałem jednostek samorządu terytorialnego obowiązku powołania rady nadzorczej. Organ ten, według uregulowań Kodeksu spółek handlowych, musi funkcjonować obowiązkowo w spółkach akcyjnych. Powołanie rady nadzorczej w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością nie jest natomiast zasadniczo obligatoryjne. Twórcy projektu wychodzą z założenia, że w przypadku obejmowania w spółce udziałów przez jednostki samorządu terytorialnego powołanie organu sprawującego stały nadzór powinno być obowiązkowe. Rozwiązanie takie będzie dawać mieszkańcom odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego gwarancję, że zarząd ich wspólnym majątkiem jest prowadzony zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki.

Drugim elementem gwarantującym odpowiedni zarząd mieniem publicznym w spółkach z udziałem jednostek samorządu terytorialnego jest wprowadzenie wymogu

fachowości dla kandydatów na członków rad nadzorczych tych spółek. Wychodząc z założenia ekonomii legislacyjnej, autorzy projektu uznali, że najodpowiedniejszym wyjściem będzie wprowadzenie dla kandydatów na członków rad nadzorczych spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego takich samych wymogów jak dla kandydatów na członków spółek z udziałem Skarbu Państwa. System szkoleń i egzaminów funkcjonuje już od dłuższego czasu, jest sprawdzony i gwarantuje wysoki poziom fachowości ludzi, którzy złożyli odpowiedni egzamin.

Ustawa ma dotyczyć wszelkich spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego oraz spółek zależnych. Autorzy wyszli bowiem z założenia, że zapewnienie fachowości przy dysponowaniu mieniem publicznym powinno mieć maksymalnie szeroki zakres. Ograniczenie stosowania przepisów ustawy tylko do określonej grupy spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego doprowadziłoby do sytuacji niepożądaney, w której spółki z większym udziałem majątku publicznego miałyby zagwarantowany fachowy nadzór, a spółki z mniejszym jego udziałem – nie. Założenie takie jest powodem objęcia przepisami ustawy wszelkich spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego niezależnie od ilości udziałów przypadających podmiotom publicznym. Rozwiązanie proponowane do wprowadzenia w art. 10b ustawy o gospodarce komunalnej ma na celu zapobieżenie zjawisku obchodzenia prawa. Niewprowadzenie tego przepisu doprowadziłoby do sytuacji, kiedy spółka z udziałem jednostek samorządu terytorialnego musiałaby mieć zapewniony fachowy nadzór, a spółka od niej zależna już nie. Proponowane rozwiązanie gwarantuje objęcie ustawą wszelkich podmiotów dysponujących majątkiem publicznym. Z uwagi na objęcie zakresem projektowanej regulacji oprócz spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, także spółek zależnych od ww. spółek, nie jest możliwe precyzyjne wskazanie liczby spółek, do których będzie miała zastosowanie projektowana ustawa. Natomiast podanie w przybliżeniu jedynie liczby spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, do których odnosiłby się projektowany akt prawny nie odzwierciedlałoby rzeczywistego stanu rzeczy w dziedzinie, która ma być unormowana.

Regulacją mającą na celu zapewnienie radom nadzorczym spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego niezależności i bezstronności jest przepis art. 1 pkt 1. Ustawowe określenie kadencji członków rady nadzorczej w spółkach z większościowym udziałem jednostek samorządu terytorialnego na trzy lata zapewni jej członkom zarówno niezależność od zmieniających się warunków politycznych, jak

również ograniczy możliwość nacisków, które mogłyby mieć miejsce gdyby kadencja rady była określana każdorazowo przez organ założycielski bądź walne zgromadzenie wspólników (akcjonariuszy). Wysoki poziom fachowości osób będących członkami rad nadzorczych oraz ich niezależność zapewni, zdaniem autorów projektu, odpowiednio wysoki standard w zarządzaniu mieniem publicznym.

Kolejnym powodem złożenia projektu ustawy w niniejszym kształcie jest kwestia coraz bliższej perspektywy członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej. Z dniem akcesji nasz kraj, a więc i spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, stanie się częścią wielkiego i bardzo dobrze rozwiniętego wspólnego rynku o wysokim poziomie konkurencji. Wysokie kwalifikacje osób zarządzających majątkiem publicznym są niezbędnym elementem funkcjonowania przedsiębiorstwa w takiej sytuacji. Również możliwość absorpcji różnego rodzaju środków pomocowych pochodzących z Unii Europejskiej jest przesłanką niniejszego projektu. Sporządzenie wniosku, a następnie odpowiednie wykorzystanie wspomnianych funduszy wymagają bardzo wysokich kwalifikacji osób zarządzających spółką.

Wprowadzenie regulacji zawartych w projekcie pozwoli również na wykorzystanie dużego potencjału fachowców. Dotychczas egzamin, o którym mowa w projekcie, złożyło z wynikiem pozytywnym 47 000 osób. Egzamin, wymagający znajomości licznych zagadnień z zakresu prawa, ekonomii, rachunkowości, marketingu i funkcjonowania rynków kapitałowych, przeprowadzany przed państwową komisją, stanowi gwarancję fachowości osób, które go złożyły. Wprowadzenie proponowanych w projekcie wymogów będzie stanowić także czynnik mobilizujący do podnoszenia swoich kwalifikacji.

Zmiany zaproponowane w projekcie mają także na celu zharmonizowanie systemu prawnego, w tym określenie precyzyjnych zasad funkcjonowania przedsiębiorstw i spółek komunalnych.

Zmiany zaproponowane w art. 1 projektu mają na celu usunięcie niespójności przepisów ustawy o gospodarce komunalnej dotyczących przekształceń i prywatyzacji przedsiębiorstw komunalnych, przyjętych w przepisach rozdziału 4, z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji.

Stosowanie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji w procesach przekształcania formy prawnej i prywatyzacji przedsiębiorstw komunalnych jest konieczne ze względu na brak odrębnych uregulowań normujących te kwestie w ustawie o gospodarce komunalnej zarówno w odniesieniu do przedsiębiorstw komunalnych przekształcanych na zasadach ogólnych, jak i przedsiębiorstw komunalnych podlegających przepisom szczególnym zawartym w rozdziale 4 ustawy.

Zmiana dokonywana w art. 12 ustawy o gospodarce komunalnej (art. 1 pkt 2 projektu) wynika z tego, że żaden przepis nowelizowanej ustawy nie określał dotychczas zasad zbywania akcji i udziałów należących do gminy. Uwzględniając powyższe, zaproponowano w projekcie, aby do zbycia akcji i udziałów w spółkach utworzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, lub do których jednostki te przystąpiły, były stosowane przepisy działu IV ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji. Konsekwencją zmiany wprowadzonej w art. 12 ustawy o gospodarce komunalnej jest proponowane w art. 1 pkt 4 projektu uchylenie art. 20 nowelizowanej ustawy.

Regulacja zawarta w art. 2 projektu jest związana z koniecznością uregulowania statusu ustrojowego przedsiębiorstw komunalnych w okresie ich funkcjonowania przed przekształceniem w wybraną przez gminę formę organizacyjną. Ponadto istniał problem związany z określeniem zasad funkcjonowania przedsiębiorstw państwowych przekazywanych jednostkom samorządu terytorialnego przez Skarb Państwa.

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność zewnętrzną i wewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie projektowanego aktu prawnego nie spowoduje żadnych skutków finansowych dla budżetu państwa.

Materia projektu nie jest objęta prawodawstwem Unii Europejskiej.

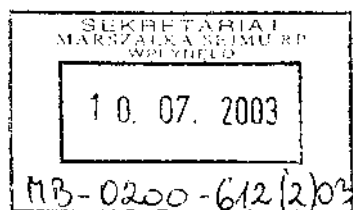

PREZES RADY MINISTRÓW

Leszek Miller

Warszawa, dnia 10 lipca 2003 r.

RM 10-81-03

Pan Marek BOROWSKI
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

W ślad za pismem z dnia 27 czerwca 2003 r. uprzejmie informuję Pana Marszałka, że projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarce komunalnej został pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego na posiedzeniu plenarnym w dniu 18 grudnia 2002 r.

2 wyrazami osaczony

SEKRETARIAT
MARSZAŁKA SEJMU RP
WARSZAWA

2003 -07- 10

...

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sokr. Min. DH/1885/2003/DPE-msz

Warszawa, 16.08. 2003 r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów,**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce komunalnej, z prawem Unii Europejskiej wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (DZ. U. Nr 106 poz. 494), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem (pismo nr RM-10-81-03), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan
Tadeusz Matusiak
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU
Jarosław Pietras